

KLAGANDE

Socialnämnden i Motala kommun

MOTPART

██████████ ██████████

God man: ██████████

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Linköpings dom den 25 januari 2019 i
mål nr 5656-18, se bilaga A

SAKEN

Ledsagarservice enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa
funktionshindrade

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och fastställer
socialnämndens beslut.

YRKANDEN M.M.

Socialnämnden yrkar att kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och fastställer nämndens beslut. Till stöd för sin talan anför nämnden bl.a. följande. [REDACTED] tillgodoses goda levnadsvillkor med sex timmar ledsagning per vecka. Han bor på ett äldreboende där ledsagning med fyra timmar per månad ingår. Vidare framgår att beviljad ledsagning endast nyttjats till två tredjedelar.

[REDACTED] motsätter sig ändring av förvaltningsrättens dom och anför bl.a. följande. Det är önskvärt att han får ledsagning vid fyra tillfällen i veckan med två timmar per tillfälle, dvs. totalt åtta timmar i veckan. Det stämmer inte att han har avbokat en tredjedel av alla tillfällen. Under förra året avbokade han endast 11 av 165 tillfällen. Ledsagningen gör att han kommer ut och stimuleras tre gånger i veckan med strävan mot fyra gånger. Detta är bra för hans hälsa.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten finner mot bakgrund av det som framkommit av handlingarna i målet att [REDACTED] är tillförsäkrad goda levnadsvillkor genom insatsen ledsagarservice med omfattningen sex timmar per vecka. Överklagandet ska därmed bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Kammarrättsråden Bodil Stelzer (ordförande) och Göran Mattsson samt tf. kammarrättsassessorn Eveline Gewert (referent) har deltagit i avgörandet.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING****DOM**
2019-01-25
Meddelad i LinköpingMål nr
5656-18**KLAGANDE**

[REDACTED]

God man: [REDACTED]

MOTPART

Socialnämnden i Motala kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Socialnämndens beslut den 29 juni 2018

SAKEN

Ledsagarservice enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller överklagandet och beviljar [REDACTED]
ledsagarservice enligt LSS med 8 timmar per vecka.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

[REDACTED] är sedan 2014 beviljad ledsagarservice i omfattningen 10 timmar per vecka. Socialnämnden i Motala kommun (socialnämnden) beslutade i det nu överklagade beslutet att bevilja [REDACTED] ledsagning med omfattningen 6 timmar per vecka. Som skäl för beslutet angavs bl.a. att [REDACTED] situation har väsentligen förändrats sedan han först beviljades ledsagarservice, främst genom att han flyttat till ett äldreboende. Därutöver nyttjar han endast två tredjedelar av den beslutade omfattningen om 10 timmar per vecka. [REDACTED] bedöms vara tillförsäkrad goda levnadsvillkor med ledsagarservice i en omfattning av 6 timmar per vecka.

██████████ överklagar genom god man beslutet och yrkar att han ska beviljas fortsatt ledsagarservice med omfattningen 2 timmar vid 4 tillfällen per vecka, dvs. 8 timmar per vecka. Han yrkar även att socialnämndens beslut ska inhiberas. Han anför bl.a. följande. Det stämmer inte att han har avbokat en tredjedel av ledsagningstillfällena. Tvärtom är hans ledsagare av uppfattningen att han är en av de brukare som i minst utsträckning avbokar sina träffar, då ledsagningen betyder väldigt mycket för honom. Det har dock i vissa fall beslutats att inte ta in någon vikarie i de fall ordinarie ledsagare inte varit tillgänglig, om det inte funnits någon vikarie som känner honom och hans behov. Till stöd för talan åberopas en sammanställning över beslutad, utförd och ej utförd tid för ledsagning.

Socialnämnden anser att överklagandet ska avslås och anför i huvudsak följande. Det är ostridigt att ██████████ fortfarande har behov av och rätt till ledsagarservice. På grund av att han försämrats i sin demenssjukdom har han flyttat till ett äldreboende där ledsagning med 4 timmar per månad ingår. Insatsen ledsagarservice syftar främst till att bryta isolering och ██████████ kan sedan flytten till vårdboendet inte längre anses vara isolerad.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Enligt 7 § LSS har personer som anges i 1 § rätt till insatser i form av särskilt stöd och särskild service enligt 9 § 1–9, om de behöver sådan hjälp i sin livsföring och om deras behov inte tillgodoses på annat sätt. Den enskilde ska genom insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor. Insatserna ska vara varaktiga och samordnade. De ska anpassas till mottagarens individuella behov samt utformas så att de är lätt tillgängliga för de personer som behöver dem och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv.

Av förarbetena framgår bl.a. följande. Ledsagarservice är en betydelsefull verksamhet som kan underlätta för personer med omfattande funktionshinder att delta i samhällslivet. Ledsagarservice bör erbjudas personer som tillhör lagens personkrets, men inte har personlig assistans, för att exempelvis besöka vänner, delta i fritidsaktiviteter eller i kulturlivet eller för att bara promenera. Ledsagarservice syftar till att bryta den isolering som ofta blir följden av ett omfattande funktionshinder. Insatsen bör ha karaktären av personlig service och anpassas efter de individuella behoven (prop. 1992/93:159 s.74 och 178).

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten tar upp målet till slutligt avgörande. Det finns därför inte skäl att pröva yrkandet om inhibition.

Av utredningen framgår att [REDACTED] sedan en tid tillbaka flyttat från sin villa till ett äldreboende. Mot den bakgrunden anser förvaltningsrätten att [REDACTED] livssituation har förändrats på ett sådant sätt sedan han beviljades ledsagning år 2014 att nämnden har haft rätt att ompröva beslutet (jfr Kammarrätten i Sundsvalls dom den 26 september 2018 i mål 1529-18).

Det är i målet ostridigt att [REDACTED] tillhör personkretsen i 1 § LSS och att han är berättigad till särskilt stöd i form av ledsagarservice enligt lagen. Frågan är i vilken omfattning sådant stöd bör utgå för att han ska anses vara tillförsäkrad goda levnadsvillkor.

[REDACTED] har sedan år 2014 varit beviljad 10 timmar ledsagning per vecka. Han uppges fortfarande uppskatta aktiviteterna med sin ledsagare, vilken han träffar fyra gånger i veckan. De gör då bl.a. utflykter till olika platser, går på café eller går till en dansaktivitet.

Av handlingarna i målet framkommer att äldreboendet erbjuder ledsagning med 4 timmar per månad. Det saknas dock uppgifter om några övriga aktiviteter erbjuds på boendet. Inte heller framgår om [REDACTED] deltar i några andra aktiviteter än de han gör tillsammans med sin ledsagare. Enligt utredningen saknar han närstående familj, utöver en bror som bor ett antal mil bort. [REDACTED] vistelse på vårdboendet innebär visserligen att han har daglig kontakt med personal på boendet. Förvaltningsrätten anser emellertid att den sortens kontakt inte kan anses uppfylla behovet av social stimulans och fritidsaktiviteter på det sätt som insatsen ledsagarservice syftar till.

Socialnämnden har vidare som skäl för beslutet angett att [REDACTED] endast till två tredjedelar har nyttjat den tid han har haft beslut om. Av de handlingar som [REDACTED] åberopar framgår att han under perioden januari till maj 2018 haft beslut om 215,71 timmar av vilka 190,75 timmar är utförda. [REDACTED] har således nyttjat i det närmaste 90 procent av den beviljade ledsagningstiden. Mot bakgrund av detta, samt det ovan anförda, ger utredningen enligt förvaltningsrättens bedömning inte stöd för att [REDACTED] genom en minskning av ledsagningen till 6 timmar per vecka tillförsäkras goda levnadsvillkor. Sammantaget finner förvaltningsrätten att [REDACTED] har rätt till ledsagarservice med omfattningen 8 timmar per vecka. Överklagandet ska därmed bifallas på så sätt att [REDACTED] [REDACTED] beviljas ledsagarservice i yrkad omfattning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-03).

Kristina André Lilja
Rådman
(skiljaktig, se nedan)

I avgörandet har även nämndemännen Gudrun Eklund, Pär Svenningsson och Jens Lindell deltagit. Handläggare har varit förvaltningsrättsnotarien Felicia Stenström.

Kristina André Liljas skiljaktiga mening

Jag instämmer i majoritetens bedömning av möjligheten att ompröva rätten till ledsagning med hänsyn till [REDACTED] ändrade förhållanden.

[REDACTED] bor numera på ett äldreboende, där han utöver ledsagningen enligt LSS, har rätt till ledsagning med 4 timmar per månad. [REDACTED] vistelse på äldreboendet innebär även att han har daglig kontakt med personal på boendet. Mot denna bakgrund och med hänsyn till [REDACTED] [REDACTED] ålder och hälsotillstånd anser jag att [REDACTED] genom ledsagning med 6 timmar per vecka tillförsäkras goda levnadsvillkor. Jag anser därför att överklagandet ska avslås.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.